

במדינה

(המשך טעמוד 4)

רונות. עת קימה להחריב את העתון בו עבד עד אותו יום. בזמן האחרון הקדיש תשומת לב אישית רבה למבצע מכירת הספרים (מק רא מפורש, מלוגים, וכר) שהכנים למעורב, העשיר גם בלאו הכי, רחב נוסף של רבבות ל"י, וכן טיפל אישית בסור התמונות השבועי ביום הששי.

אולם במעריב, המפולג בין מפלגת העורך ובגריסתו (דויד גלעדי, אפרים קישון וכר) לבין מפלגת המערכת (סגן עורך דויד לור, אריה דיסניצקי ושמואל שניצר), כרוך כל טיפול מערכתי במריטת עצבים מתמת. ה"רופאים, היוצעים כי אחרי התקפת לב רא שונה עלולה כל התרגשות לגרום להתקפה קלנית, אסרו על קרליבך כל עיסוק מלבד כתיבת מאמרים. במקומו עורך את העתון אריה דיסניצקי, רביוניסט חתיק. אולם מאר שרקליבך אינו מאמין ביותר בכשרון חב"ריו, היה זה בשבילו (ובשביל מעריב) עונש חמור מאד.

דת

חוק הוא חוק

חוקי עירוניים הם חוקי עירוניים — ואין להתחייב אליהם בקלות ראש. עלולה להיות שעת חירום, עלולה להיות סיבות מקלות — אך חוקי העירוניים לעולם יעמדו. על כל סניג, נכון הדבר לגבי חוקי העירוניים השבת של עירית תל-אביב. השבוע הוכח הדבר פעמיים.

המקרה הראשון ארץ שעה שכמה עשרות אורחים דגולים התכנסו בקפה כסית לחוג את יובלו של זאב יוסיון (העולם הזה 945). דקות ספורות לאחר הצות נכנסה חוליית שוטרים לבית הקפה ששימש אותו ערב כמקום מפגש למסיבה פרטית בהחלט, רשמה בסיקסה כי קפה כסית עבר על תקנת שמירת השבת של חוקי העירוניים. אף על פי שדלתו היתה נעולה חר-נחתיו מכוסר לבד ויושביו אכלו ושתו ללא תשלום.

שבועה ימים לאחר מכן, שוב ניצולו חוקי העירוניים הקדושים מפניעה. הפעם היה הקרבן נשף אמנים, שאורגן במיוחד בבית הביטה כדי להגביר את הכנסות קרן המגן. כדי למשוך את קוני הכרטיסים התכוננו טובי אמני הבמה להנעים את ערב השבת האחרון, בניגונה, זמרה והקראה.

אלא שעשו מעשה בליעשה: הם התייח"טו בקלות ראש לחוקי העירוניים. ר"חוקים אלה קובעים כי הנגינה, ככל שאר צורות האמנות, פוגעת בקדושת השבת. לאמנים התמימים לא נשארה ברירה אלא להציג בפני אולם ריק למחצה תוכנית יבשה של קריאות.

נשק

האיש שעשה את הדייקה

שאלת המחסור בנושק אינה רק סרי העסקה המצרית-צ'כוסלובקית של החודשים האחרונים. גם בחריפות לא פחות היתה בעייה זו קיימת משהחלו הקרבות הראשונים של מלחמת השחרור.

אחת ההתייעצויות החשובות של קציני ההגנה במרחב תל-אביב הוקדשה או לבעייה: כיצד להלום באב-רכיב, מרכז הצליפות וה"בלה. בין שאר ההצעות העלה מישהו רע"יון לבנות מפולטה שתטיל חומרי נפץ לטוח ששים מטר. אחד הנוכחים, דויד לייבוויץ, מורה חקלאי במקוה-ישראל ואפסנאי ראשי במחוז תל-אביב, הציע לבנות מרגמה; בקי נוימן, הנשק המחוזי של תל-אביב, קיבל את הביצוע לידיו.

רובה אחד בתורנות. יעקב (בקי) נוימן (34) נשוי ואב לשני ילדים החל את הקריירה הנשקית שלו באמצעות רובה חודכי מיושן בימי מאורעות 1939. עם פרוץ מלחמת העולם השנייה שיגר בקי, או משחיו סכינים בן 19, שתי המצאות לייצור כלי-נשק לצבא הבריטי שנידחו באדיבות רבה על-ידי הבריטים השמרנים.

בבית-מלאכתו הקטן להשחת סכינים המ"שך בקי בעסקי הנשק מבלי לעורר את חש"ד של הבריטים, הסך לנשק של מחוז תל-אביב. מתוך דו"ח שנשמר בידו על מלאי הנשק של ההגנה בתחילת מלחמת השחרור, מתברר כי בחיית מנשייה היו בעמדות ההגנה

הקובעת כי השבת חלה שעה אחת לפני הצות לגבי בתי-קפה פתוחים בערב שבת.

22 סטאנים, 30 אקרוחים מסוגים שונים ורובה אנגלי אחד שהיה מועבר בתורנות מאזור לאזור.

כצעד ראשון לבניית המרגמה החדשה רכש בקי בחנות גרוטאות קנה תותח עתיק, אותו חרט, שיכלל, הרכיב, עד שהוציא כלי ירייה פרימיטיבי מאד, שהוצת בעזרת פתיל ופלט פגזים בני 40 קילוגרם שבגלל חוסר דויד קם פילחו את האוויר בשריקה איומה.

כמו קרן-המגן בודה. הכלי החדש ה"כח את יעילותו בהברחת הערבים מאב"ר כביר, נכנס לייצור המוני שהוליד שלושה תריסרים נוספים שפוזרו בכל הארץ. בעיר העתיקה בירושלים העבירו באמצעות פגזים אלו מוזן וחומרי רפואה לנצורים.

המרגמה החדשה זכתה להיקרא "דוידקה" על שמו של דויד לייבוויץ, הוגה הרעיון, אולם ממצאה ומייצרה של הדוידקה, בקי,

זו מאו הרשתתו מוסדות החינוך על עקרונותיהם של פסטלוצי ודן זאק רוסי. אולם שמעל של מחדשי החינוך טרם הגיע לאור ניהם של 1500 תושבי הרובע הערבי של רמלה, "הגיסו", כפי שהוא מכונה בטי תושביה החדשים של העיר.

לגבי ערביי גיסו רמלה הרי המכות הן אמצעי חינוך יעיל וטבעי. "אחרת, שוא" לים הם, "מה ידרבן את הילד ללמוד?"

לכן, כשהיו תלמידי בית-הספר הממלכתי לילדי המיעוטים ברמלה מתאוננים על פ"כות שקיבלו מידי מוריהם, ראו ההורים בכך את זכותם הטבעית של נציגי משרד החינוך והתרבות.

חינוך בדי מכות. כאשר פרצה קמ"ר ליה אל-מרגועיה, תלמידת כחה ה' בת ה"12, אל ביתה כשפניה שותתים דם ושריטה עמוקה טבועה ליד עיניה הימנית וטעונה כי

ממציא נוימן

כפויית-טובה היתה הדוידקה

מורתה הענישה אותה בדרך זו על אי הכנת השעור, התעורר ספק בלב האם אם גם עונש מעין זה מצוי בתקנות משרד החינוך ו"התרבות.

האם גוללה את ספקותיה בפני כמה שכנים שגם בקרבם הצטברו כמה וכמה ספקות: הצריך ילד הלומד בית-הספר מזה שש ש"גים לדעת כיצד לחתום את שמו? הרשאית מנהלת מוסד ממלכתי להצהיר באסיפת הו"רים כי לה באופן אישי כלל לא איכפת אם התלמידים לומדים או לא?

בשבוע שעבר הגיעו ספקות אלו אל שר החינוך במכתב ששיגרו אליו נציגי הורים ערביים. השר הורה לפתוח בחקירה משטרית ובניתיים מיהרו כמה הורים להוציא את ילדיהם מבית-הספר, שלחום למוסדות חינוך של הכנסיות שבעיר.

אמר בעל חנות מכולת בנישו: "זה לא בסדר שיש בית-ספר אחד ליהודים ואחר ב"שביל ערביים. צריך שהיה בית-ספר משו"ת, ואז גם אצלנו יזכו הילדים בחינוך ללא מכות."

משפט

קטרוג ואמונה

כשהחל להתברר בבית-משפט השלום כי תל-אביב ססנוך ידירים רגיל לכאורה, נתג"לה כי במדינה בה זוכים סופרים מסוימים מסוגו של ש. שלום, משורר-החצר של אבא חושי, בדירות-חינם כנות ארבעה חדרים, נאלצים סופרים אחרים חסרי גב מפלגתי להגן על זכותם לדור בדירה מיושנת בת שני חדרים. השבוע נאלץ הד"ר יהושע ייבין (64) איש סוגם להפסיק כתיבת רומן חדש מימי מצור ירושלים, בכדי לפרוץ מצור א"חר שהטיל עליו בעל-ביתו, יהודי בשם ברוך שמואלזון.

במשך שלושים שנה חי ייבין בעל השי"ע האטור בכפיפה רעיונית ומשקית כאחת עם המשורר הארמוני אורי צבי (רחובות הנגה) גרינברג. יחד דרו בדירה מיושנת דלת-רהיטים כרחוב יהודה-הלוי 131 בתל אביב. יחד השתמשו באותם המלכודים ו"באותם כלי האוכל. כשגדלה משפחתו של גרינברג עם תוספת ילד מדי שנה בשנה מאז התחתן (האחרון) נולד לפני כמה שבו"

לא זו בלבד שלא זכה להכרת-תודה מצד ה"מדינה, אלא זכה גם לאי הכרת-תודה מצד הדוידקה עצמה: באחת ההרעשות נפצע בקי קשה כשהתפוצץ פגז בתוך המרגמה.

היום מקים הוא בית-מלאכה לחיקון נשק בתל-אביב, אולם כמעט ואין איש יודע כי ה"גבר בעל פני הילד הוא שיצר בכספו ובמו ידיו את התחליף לארטלריה של צ. ה. ל. עד בוא התותחים. אמר השבוע האיש ששכ"לוליו והמצאותיו שחיים כיום למדינה לפחות כסכום התרומות הכולל לקרן-המגן: "במ"קום ללקט שאריות בשוקי הנשק בעולם מוטב לעודד ולבסס את תעשיית הנשק ה"עצמית."

חינוך

מכות בבית הספר

האם מכות הן אמצעי יעיל לחינוך? כי רוב העולם הסתיים החיכות בבעייה חינוכית

הארץ

מר משה קוקליבין בן 40 מתל-אביב נאשם "בפיצוץ" אסו של אהרון קוצר בן 577 מרמת גן, ואילו מר קוצר (נא) (שם) בנסיון לדקור בטכין את מר קוק"לביץ (הצופה).

אביעזר בור אבן, ירושלים קציר הגיל המסוכן.

יש משוררים... (אשר) רק מתוך הת"דה ועקשנות הרגילו את הקורא ואת המקבר לראותם כמשוררים (חזור).

ממפא, צ"הל אבן, כל הגאונים זוכים להכרה רק אחר רדתם אלי קבר.

7.00 השירים האהובים עליך — תכ"נית כבשתך (תוכנית שידורי הרדיו, ה"ארץ).

מרדכי דן, תל-אביב אבן, הגיע הזמן להתב"יש בתוכנית הזאת.

האגיה ירתה על המטוסים שחנו ב"אוויר (דבר).

ישורון, תל-אביב והס הרימו עוגן וברחו.

באפריטיף
פותרים
180/80

השם
פארוחיק
ורמוט
זכרון

כדמל מזרחי

איזהו
חכם

?

הלאה את הנושא
וקנה לך
אלרות-אוב
המילווה העממי

החדש - 1955
*** הפרס הגדול**
40.000 ל"י